

Daar krijg je zin in leren.

**PLAN VAN AANPAK BIJ
PESTGEDRAG
(ANTI-PESTPROTOCOL)**

PESTEN IS EEN VORM VAN GEWELD EN GEBRUIK VAN GEWELD IS IN SCHOOL ONACCEPTABEL.

INHOUD

INLEIDING	3
HET BELANG VAN VEILIGHEID OP SCHOOL	3
ONZE UITGANGSPUNTEN	3
WEERBAAR WORDEN	4
PLAGEN	4
PESTEN GEDEFINIEERD	4
VERSCHEIJNINGSVORMEN VAN PESTEN	4
CYBERPESTEN	4
MOGELIJKE SIGNALLEN VAN GEPEST WORDEN	5
MOGELIJKE SIGNALLEN VAN PESTEN	5
WERKEN AAN EEN VEILIG SCHOOLKLIMAAT	5
GEDRAGSVERWACHTINGEN BIJ ONS OP SCHOOL	6
HOE OM TE GAAN MET SOCIALE MEDIA	6
BIJ WIE MOET JE ZIJN?	6
TAKEN VAN DE ANTI-PESTCOÖRDINATOR	6
UITGANGSPUNTEN ANTI-PESTPROTOCOL	
PEDAGOGISCHE BENADERING	6
VIJF SPOREN AANPAK VAN VAN DER MEER	6
SANCTIELADDER PESTGEDRAG	7
PLAN VAN AANPAK BIJ PESTGEDRAG	8
TOELICHTING	8
STAPPENPLAN HOE TE HANDELEN BIJ PESTGEDRAG	8
KLEUTER-SANCTIELADDER PESTGEDRAG	14
KLACHTENREGELING	15
NAWOORD	15
BRONNEN	15

INLEIDING

Het antipest-protocol richt zich op het scheppen van sociale, psychische en fysieke veiligheid voor leerlingen. Specifieke regelgeving ter bescherming van personeel is vastgelegd in de Arbeidsomstandighedenwet.

Een aantal vormen van pesten staat in het Wetboek van Strafrecht. Leerlingen van twaalf jaar en ouder die andere leerlingen beledigen, stalken of mishandelen moeten beseffen dat zij zich schuldig maken aan strafbare feiten. Met buitensluiten, shame sexting, sextortion en uitschelden kan iemand zich schuldig maken aan discriminatie, smaad en het bezitten en verspreiden van kinderporno.

HET BELANG VAN VEILIGHEID OP SCHOOL

Wanneer het voor een kind niet veilig voelt op school, wordt er niet meer geleerd. Veiligheid is een basisbehoefte voor ieder mens, en zeker ook voor leerlingen die nog volop aan het leren zijn hoe zij zich op een goede, krachtige manier staande kunnen houden in de wereld. In het onderwijs is altijd het principe van veiligheid in de groep leidend en niet het eigenbelang van de individuele leerling.

De school biedt, als wereld-in-het-klein, mogelijkheden om met ongewenst gedrag om te gaan op een manier waar iedereen beter van wordt en is als zodanig een veilige oefenplaats.

De volgende uitgangspunten liggen ten grondslag aan ons pedagogisch klimaat en zeker ook aan het omgaan met ongewenst gedrag, waartoe we pesten rekenen:

- Mensen groeien wanneer ze ervaren dat ze betekenis hebben voor anderen en als ze worden aangesproken op hun kwaliteiten.
- Iedereen is in staat een positieve bijdrage te leveren aan groepen waarvan hij deel uitmaakt.
- Mensen maken fouten, maar zijn in staat die te herstellen en zich op die manier te ontwikkelen.
- Gedrag moet je soms veroordelen en afwijzen, maar mensen afwijzen doe je niet.
- Tegen gedrag moet je soms onverbiddeijk en eenduidig 'nee' zeggen; tegen de behoefte die erachter ligt kun je vrijwel altijd 'ja' zeggen.

Wij zijn tevreden als:

- Wanneer er geen pestgevallen binnen de school zijn.
- Conflicten op een vanzelfsprekende manier door de betrokkenen zelf, zonder tussenkomst van derden, in een zo vroeg mogelijk stadium worden opgelost;
- Werken en leren binnen de school betekenisvol, leuk en waardevol zijn voor leerlingen, medewerkers en andere betrokkenen;
- De relaties binnen de school goed zijn.

ONZE UITGANGSPUNTEN

1. Pesten is een probleem voor alle direct betrokken partijen: leerlingen, leerkrachten en ouders.
2. De school werkt aan een schoolklimaat waarin iedereen zich veilig en geborgen voelt. We zetten in op het voorkomen van pestproblemen door te werken aan een gezond pedagogisch klimaat.
3. In een acute pestsituatie nemen de leraren duidelijk stelling tegen pestgedrag. Ook van de ouders wordt verwacht dat ze dat doen.
4. De school onderneemt actie om het pesten te stoppen.
5. Op de school zijn een vertrouwenscontactpersoon en een anti-pestcoördinator aangesteld.

WEERBAAR WORDEN

In de ontwikkeling van een kind zien we dat kleuters leren weerbaar te worden, leren (eigen) emoties te herkennen, een vraag te verwoorden en leren delen. Het gedrag is gericht op de eigen ontwikkeling en niet zozeer tegen de ander. De ander is toevallig het 'slachtoffer'. Een kind dat een ander kind een blok uit de handen pakt omdat het zelf daarmee wil spelen, is niet gericht op een doelbewuste actie tegen het andere kind. Het andere kind heeft toevallig het gewenste blok en wordt daarom het 'slachtoffer'.

PLAGEN

Wanneer leerlingen de basisschoolleeftijd bereiken, gaan ze hun krachten meten en elkaar uitdagen door te plagen en grenzen te verkennen, bijvoorbeeld door kattenkwaad uit te halen. Plagen gebeurt incidenteel. Er is sprake van een machtsbalans, waarbij je voor jezelf mag opkomen en er zijn geen negatieve gevolgen.

Hoewel er een verschil tussen plagen en pesten wordt genoemd, staat de beleving van de leerling voorop.

ALS EEN LEERLING ZICH GEPEST VOELT, IS DIT DE DAADWERKELIJKE BELEVING VAN DE LEERLING EN ZAL DAAR OOK NAAR GEHANDELD WORDEN.

PESTEN GEDEFINIEERD

Pesten is een vorm van agressief gedrag waarbij een relatief machteloos persoon wordt aangevallen, vernederd of buitengesloten door één of meerdere individuen. Pesten heeft drie kenmerken:

- Het is intentioneel;
- Er is een machtsverschil tussen de dader en het slachtoffer;
- Het heeft een grote impact op het slachtoffer.

VERSCIJNINGSVORMEN VAN PESTEN

De hoofdcategorieën waarin pestgedrag kan worden onderverdeeld zijn:

- Fysiek: slaan, schoppen, enz;
- Verbaal: uitschelden, belachelijk maken;
- Materieel: spullen vernielen, spullen kwijtmaken;
- Non-verbaal: dodelijke blikken, rollende ogen, enz;
- Sociaal: buitensluiten, negeren;
- Elektronisch: cyberpesten, bijvoorbeeld via sociale media.

Pesten kan grote negatieve gevolgen hebben; het is schadelijk voor de levensloop van een persoon.

CYBERPESTEN

Cyberpesten overschrijdt de grenzen van school en directe omgeving.

- Iedereen kijkt mee en wat op internet staat, blijft op internet.
- Het gaat door in de veilige leefomgeving, zelfs tot in de slaapkamer.
- Slachtoffers hebben geen 'pestvrije' momenten.

Cyberpesten kan minder zichtbaar zijn voor de omgeving; er is niet altijd een leerkracht of ouder die een oogje in het zeil houdt. Cyberpesten gebeurt vaak thuis, kan zich uitbreiden naar school en vereist een andere aanpak dan in levenden lijve pesten.

MOGELIJKE SIGNALEN VAN GEPEST WORDEN

Het pesten gebeurt veelal onder de oppervlakte. Het is dus essentieel om mogelijke signalen goed waar te nemen.

Mogelijke signalen zijn;

- Teruggetrokken, schichtig gedrag;
- Oneigenlijk, verhard gedrag van het gepeste kind;
- Kind speelt vaak alleen (isolatie);
- Groepsvorming, fluisteren, geheimen;
- Gezondheidsklachten zoals buikpijn, vaker verzuimen.

MOGELIJKE SIGNALEN VAN PESTEN

Niet alle genoemde signalen komen voor bij leerlingen die pesten en ook niet bij iedereen in dezelfde mate. Het zijn enkel signalen die alarmbellen kunnen doen afgaan.

De pestende leerling:

- Weigert om met bepaalde mensen samen te werken;
- Zet zich af tegen de groep, speelt de baas;
- Pikt zwakke plekken uit bij medeleerlingen;
- Kan zich moeilijk inleven in anderen;
- Aanvaardt moeilijk regels en grenzen;
- Reageert vaker impulsief en agressief;
- Signalen van een "dubbelleven": in de buurt van autoriteit is er niets aan de hand, op onbewaakte momenten misdraagt de leerling zich.

WERKEN AAN EEN VEILIG SCHOOLKLIMAAT

Het bevorderen van veiligheid op school gaat verder dan het voorkomen van pesten. Het omvat ook het creëren van een sfeer van respect, begrip en inclusie. Een veilig schoolklimaat is essentieel voor het welzijn en de ontwikkeling van alle leerlingen. Het gaat erom dat leerlingen zich gezien, gehoord en gerespecteerd voelen.

Naast duidelijke en consistente regels en gedragsnormen gebruiken we ter ondersteuning van positieve sociale interacties en het ontwikkelen van sociale vaardigheden de zogenaamde Regenboog. De Regenboog is ontwikkeld door BVS, schooladvies voor vrijeschool onderwijs en is een sociaal-emotionele vaardigheidsaanpak voor leraren en leerlingen van kleuters tot en met de eerste twee klassen van het voortgezet onderwijs.

Daarnaast speelt ouderbetrokkenheid een essentiële rol bij het werken aan een veilig schoolklimaat. Het betrekken van ouders bij de activiteiten van de school en bij de ontwikkeling van hun eigen kind(eren) werkt ondersteunend voor de samenwerking tussen thuis en school.

Om oog te houden op het veiligheidsklimaat op school wordt gebruikgemaakt van vragenlijsten met betrekking tot het sociaal-emotioneel functioneren. Deze worden zowel door de leerlingen van klas 3 t/m 6 als door de leerkrachten van klas 1 t/m 6 ingevuld. Dit komt boven op de leerlinggesprekken die de leerkrachten regelmatig met de leerlingen voeren, en de oudergesprekken die zowel informeel als op vaste momenten in het jaar (Parcivalweken) of op afspraak plaatsvinden, op initiatief van de leerkracht, ouder, intern begeleider of schoolleider.

GEDRAGSVERWACHTINGEN BIJ ONS OP SCHOOL

- We helpen elkaar;
- We zijn te vertrouwen;
- We luisteren naar elkaar;
- Niemand speelt de baas;
- Niemand doet zielig;
- Niemand lacht uit;

HOE OM TE GAAN MET SOCIALE MEDIA

Stichting Vrijescholen Ithaka waarvan de Parcival onderdeel is, heeft de gedragscode sociale media opgesteld. In deze gedragscode is terug te lezen wat van medewerkers, leerlingen en ouders wordt verwacht met betrekking tot sociale media. De gedragscode is te vinden op de website van de Parcival.

[Gedragscode Social Media Stichting Vrijescholen Ithaka.pdf \(parcival-hoorn.nl\)](#)

BIJ WIE MOET JE ZIJN?

Wanneer een leerling wordt gepest of wanneer ouders signaleren dat hun kind wordt gepest, is de leerkracht het eerste aanspreekpunt. Bij pestgedrag dat de klassengrenzen overschrijdt, kan het wenselijk zijn om direct contact op te nemen met de antipest-coördinator. In het stappenplan staat wie op welk moment actie onderneemt tegen het pestgedrag.

TAKEN VAN DE ANTI-PESTCOÖRDINATOR

- Aanspreekpunt voor ouders en leerlingen;
- Eigenaar van de kwaliteitskaart antipestbeleid;
- Levert een actieve bijdrage aan een sociaal veilig schoolklimaat door het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten;
- Gesprekspartner en beleidsadviseur op het gebied van sociale veiligheid;
- Coördineert het anti-pestbeleid van de school.

UITGANGSPUNTEN ANTI-PESTPROTOCOL

PEDAGOGISCHE BENADERING

Binnen een groep leerlingen zijn er altijd verschillen in persoonlijkheid en sociaal-emotionele ontwikkeling. Deze verschillen vragen om een pedagogische benadering. Vanuit het pedagogisch kader worden pestsituaties beschouwd als leersituaties voor de leerlingen. Zoals het hoort in een leersituatie, erkent de leerling daarin de autoriteit van de leerkracht. Wanneer de leerling(en) pestgedrag toont zonder erkenning van het gezag en buiten de waarneming van de leerkracht, wordt de grens overschreden tussen een pedagogische situatie en een notoire pestsituatie die directe maatregelen vereist.

VIJF SPOREN AANPAK VAN VAN DER MEER

Het anti-pestprotocol heeft als uitgangspunt de vijf sporen aanpak van Van der Meer. Drs. Bob van der Meer († 2018) was psycholoog onderwijskundige en voormalig docent en expert op het gebied van pesten in het onderwijs. Hij schreef onder andere het boek *Pesten op School*. Dit houdt in dat het anti-pestprotocol volgens de volgende vijf punten wordt vormgegeven.

- I. Hulp aan de gepeste leerling;
- II. Correctie en hulp voor de pester (en meelopers);
- III. Aandacht voor de sfeer in de groep waar gepest wordt; mobiliseren van de middengroep;
- IV. De ouders van de gepeste en de pesters en de meelopers betrekken bij de aanpak om pesterijen te stoppen;
- V. Ondersteuning voor werknemers binnen de school om adequaat pesten aan te pakken.

SANCTIELADDER PESTGEDRAG

Om pestgedrag met beloften van verbetering van pesters en meelopers effectief te stoppen, is tijdige opschaling essentieel. Het naleven van gedragsafspraken en oefenfasen moet strikt worden gevolgd. De sanctieladder beperkt de mogelijkheden voor leerlingen met negatief sociaal gedrag. Hieronder staat een beknopt overzicht van de opschaling, terwijl het stappenplan gedetailleerder beschrijft hoe te handelen. De sanctieladder omvat de bijbehorende stappen van het stappenplan.

TREDE	STAP	SANCTIELADDER		
1.	1.	Individuele gesprekken met betrokken leerlingen onder leiding van klassenleerkracht.	Waarschuwendende functie	Afspraken maken over gewenste gedragsverbetering binnen vastgestelde termijn
2.	1, 2	De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door klassenleerkracht over een periode van vier weken. Ieder nieuw pestincident wordt bij de klassenleerkracht gemeld en vastgelegd in de leerlingdossiers.	Proefperiode 1	De anti-pestcoördinator checkt bij de ouders van het gepeste kind of zij positieve veranderingen merken
3.	4.	Tweede serie individuele gesprekken met pester(s) + hun ouders en de meelopers en hun ouders onder leiding van de schoolleider en de klassenleerkracht. Pesters krijgen opnieuw twee tot zes weken om hun gedrag aan te passen. Afspraken en maatregelen vastleggen in leerlingdossiers.	Aanscherpen	Nieuwe pestincidenten uit fase 2 en overtredingen van de afspraken uit fase 1, vormen de input van de gesprekken. (pedagogische) strafmaatregelen tegen pesters/meelopers.
4.	4.	De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door klasseleerkracht over een periode van twee weken. Ieder nieuw pestincident wordt bij de klasseleerkracht gemeld en vastgelegd in de leerlingdossiers.	Proefperiode 2	De antipest-coördinator checkt de stand van zaken bij de klasseleerkracht en bij de ouders van het gepeste kind.
5.	5, 6	Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt, wordt aan de pester(s) en meeloper(s) een interne schorsing opgelegd door de schoolleiding. Verplichte begeleiding/hulpverlening wordt ingezet om wel tot een gedragsverandering te komen. De afspraken worden vastgelegd in dossiers. Ouders van pester(s) en meeloper(s) worden geïnformeerd over de interne schorsing. De antipest-coördinator wordt door de directie geïnformeerd over deze interne schorsing.	Interne schorsing	De antipest-coördinator coördineert een samenhangende aanpak.
6.	7.	Indien pestgedrag toch aanhoudt na bovenstaande acties, kan school overgaan tot een definitieve verwijdering op basis van de opgebouwde dossiers rondom de pester(s) + meeloper(s). Hierbij volgt de directie het 'Protocol schorsing en verwijdering'. De antipest-coördinator wordt geïnformeerd door de directie over de voorgenomen beslissing tot verwijdering.	Verwijdering	

PLAN VAN AANPAK BIJ PESTGEDRAG

Het stappenplan dient als leidraad voor het handelen bij pestgedrag. Iedere situatie is anders en vraagt om iets specifiek, vaak slechts in de nuance. Het volgen van het stappenplan helpt bij een effectieve aanpak en voorkomt dat bij fases worden overgeslagen of vergeten. Het stappenplan suggereert geenszins dat leven zó is dat het zich volgens de uitgewerkte stappen voltrekt.

TOELICHTING

Het is belangrijk om te weten wie de eigenaar is van het proces. De eigenaar is diegene die de regie voert (dik gedrukt). Daarnaast zijn er anderen die bij het proces zijn betrokken.

STAPPENPLAN HOE TE HANDELEN BIJ PESTGEDRAG					
Stap	Situatie	Aanpak Wie doet wat	Eigenaar Betrokkenen	Vervolg	Niet opgelost
1	Pestsituatie wordt gesignaleerd	<p><u>Wanneer leerlingen melden</u> Leerkracht zoekt oplossing samen met de betrokken leerlingen. (spoor I en II van der meer)</p> <p><u>Wanneer ouders melden</u> Leerkracht gaat eerst met ouders in gesprek, dan met pester(s) en gepeste(n); mogelijk eerste afzonderlijk, daarna samen.</p> <p>Leerkracht maakt afspraak over gewenste gedragsverbetering binnen vastgestelde termijn.</p> <p>Leerkracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Licht ouders in. - maakt notitie in ParnasSys bij gepeste leerling(en) en pester(s) daarin wordt genoemd: <ul style="list-style-type: none"> - Het voorval/de voorvallen - De gemaakte afspraken 	<p>Leerkracht</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pester(s) - Gepeste(n) - Ouders 	<p>Leerkracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vraagt aan de leerlingen of de situatie opgelost is; hier later nog eens op terug komen. 	Stap 2

Stap	Situatie	Aanpak Wie doet wat	Eigenaar Betrokkenen	Vervolg	Niet opgelost
2	Er is geen oplossing van de situatie bij stap 1	<p>Leerkracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - -zet een interventie in; no blaim, herstelrecht, "oeps-blad". - meldt de situatie aan de ouders van de betrokken leerlingen. <p>(spoor I, II, III enIV)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meldt in de pedagogische vergadering - Informeert antipest-coördinator - Notitie/verslag in ParnasSys bij alle betrokkenen, daarin staan de: <ul style="list-style-type: none"> - feiten. - gemaakte afspraken. - ingezette interventie (no blaim, herstelrecht, "oeps-blad"). - datum vervolgspraak. <p>De anti-pestcoördinator checkt bij de ouders van het gepeste kind of zij positieve veranderingen merken.</p> <p><u>Aanpak op schoolniveau</u> Alle direct bij de leerling betrokken medewerkers van school observeren o.a. tijdens de pauzes of het goed gaat en bieden begeleiding waar nodig.</p>	<p>Leerkracht</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pester(s) - Gepeste(n) - Klas/midden groep/ - Antipest-coördinator <p>steungroep</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ouders - Team 	<p>Leerkracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - controleert de naleving van de gemaakte afspraken houdt dit bij over een periode van vier weken. Ieder nieuw pestincident wordt bij de klasseleerkracht gemeld en vastgelegd in de leerlingdossiers. - houdt eerste evaluatie binnen week, afspraken handhaven of bijstellen. - Initieert na twee weken vervolg gesprek/evaluatie. - houdt ouders en team op de hoogte. <p>Is het pesten gestopt naar Stap 3</p>	Stap 4

Stap	Situatie	Aanpak Wie doet wat	Eigenaar Betrokkenen	Vervolg	Niet opgelost
3	De interventie van stap 2 heeft goed gewerkt.	<p><u>Aanpak leerkracht in de klas</u> Leerkracht zet in plaats van of naast de reguliere (2x p.w) Regenboogactiviteiten gerichte oefeningen uit de Regenboogaanpak in, die (impliciet en expliciet) uitdragen dat iedereen zich op school veilig moet kunnen voelen.</p> <p>a. Wanneer uit evaluatie blijkt dat het goed blijft gaan. Wordt het proces afgerond. De leerkracht informeert ouders, antipest-coördinator en het team en maakt eindverslag in ParnasSys.</p> <p>b. Leerkracht stelt samen met pester(s) en gepeste(n) een analyse op vanuit de vraag: Waardoor is het nog niet gelukt? Leerkracht informeert ouders, antipest-coördinator, directie en team en maakt een notitie in ParnasSys.</p> <p><i>(spoor I, II, III en IV)</i></p>	<p>Leerkracht - klas</p>	<p>Leerkracht: - Initieert na drie weken (=einde 4^e week) evaluatie.</p> <p>a. Wanneer het goed blijft gaan wordt het proces afgerond.</p> <p>b. Situatie niet opgelost</p>	Stap 4

Stap	Situatie	Aanpak Wie doet wat	Eigenaar Betrokkenen	Vervolg	Niet opgelost
4	<p>De interventie van stap 2 heeft niet gewerkt. Er is sprake van een ernstige peestsituatie. Zorgniveau 2.</p> <p>Situatie die direct als 'ernstig' wordt gekwalificeerd.</p>	<p>Serie individuele gesprekken met pester(s), hun ouders, meelopers en hun ouders onder leiding van de schoolleider en leerkracht. Nieuwe pestincidenten (trede 2) en overtredingen van afspraken (trede 1 en 2) vormen input.</p> <p>Leerkracht overlegt met antipest-coördinator en controleert voorgaande stappen.</p> <p>IB'er/antipest-coördinator bespreekt ingezette interventie en afspraken met pester(s) en gepeste(n). Afspraken kunnen bijgesteld worden. Boodschap aan pester(s): stop nu of er wordt opgeschaald. Minimaal 1x per week vervolgspraak in de komende twee weken.</p> <p>IB maakt notitie in ParnasSys met feiten, verslag, gemaakte afspraken, effect van interventie (no blame, herstelrecht, "oeps-blad"), en datum vervolgspraken.</p> <p>IB'er informeert ouders dat IB nu betrokken is omdat pestgedrag nog niet is gestopt. IB'er informeert directie. (spoor I, II, III, IV en V)</p> <p>Aanpak leerkracht in de klas: Zie stap 3 Aanpak op schoolniveau: Zie stap 2</p> <p>De antipest-coördinator checkt de stand van zaken bij de klasseleerkracht en bij de ouders van de gepeste leerling(en).</p> <p>a. De afspraken blijven gehandhaafd en in overleg wordt een einddatum afgesproken. De IB'er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - legt de begeleiding terug bij de leerkracht - maakt een verslag in ParnasSys <p>b. het blijft goed gaan terug naar stap 3 na één of enkele weken proces afsluiten.</p>	<p>Leerkracht Schoolleider IB'er</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pester(s) - Gepeste(n) - Klas - Ouders - Team - Antipest-coördinator 	<p>Na 2 weken (=einde 6e week) opnieuw gesprek van IB'er met pester(s) en gepeste(n).</p> <p>a. De effecten zijn positief.</p> <p>Totdat stap 5 gerealiseerd is blijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IB, gepeste(n), pester(s) en ouders met elkaar in gesprek - de leerkracht gericht Regenboogactiviteiten inzetten. - Alle medewerkers actief de veiligheid van de gepeste garanderen <p>Mogelijk (pedagogische) strafmaatregelen tegen pesters/meelopers.</p> <p>Directie kan zo nodig in overleg met bestuurder, alle maatregelen nemen die nodig zijn voor het garanderen van de veiligheid van alle leerlingen.</p>	Stap 5

Stap	Situatie	Aanpak Wie doet wat	Eigenaar Betrokkenen	Vervolg	Niet opgelost
5	Een ernstige peestsituatie die verdere begeleiding behoeft. Op school blijken we handelingsverlegen te zijn. Zorgniveau 3.	<p>Verplichte begeleiding/hulpverlening wordt ingezet om wel tot een gedragsverandering te komen.</p> <p>De IB'er schakelt in overleg met ouders externe deskundige hulp in. Een onderwijsexpert vanuit het samenwerkingsverband (Passendonderwijs West-Friesland) en/of schoolpsycholoog (BVS). Dat gebeurt tijdens een overleg van het ondersteuningsteam (O.T.) of tussentijds multidisciplinair overleg.</p> <p>De IB verzorgt de verslaglegging.</p> <p>De antipest-coördinator coördineert een samenhangende aanpak. (Spoor V)</p> <p>a. De afspraken blijven gehandhaafd en in overleg wordt een einddatum afgesproken. De IB'er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - legt de begeleiding terug bij de leerkracht - maakt een verslag in ParnasSys <p>b. het blijft goed gaan terug naar stap 3 na één of enkele weken proces afsluiten.</p>	<p>Leerkracht IB'er Antipest-coördinator</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pester(s) - Gepeste(n) - Ouders - Team - Directie - SWV <p>Soms: Ander extern betrokkenen</p>	<p>a. De effecten zijn positief.</p> <p>Bij interne schorsing:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wanneer in overleg met externe deskundigen het terugplaatsen in de eigen groep mogelijk lijkt, kan dit plaatsvinden onder begeleiding van IB. <p>Eventueel kan besloten worden om stap 7 te nemen.</p>	Stap 6

Stap	Situatie	Aanpak Wie doet wat	Eigenaar Betrokkenen	Vervolg	Niet opgelost
6	<p>Het pestgedrag blijft bestaan o.a. vanwege te weinig sociale ondersteuning het pestgedrag af te wijzen door een grote zwijgende groep. Zorgniveau 3</p>	<p>Zie stap 5</p> <p>Groepsinterventie (niet bij interne schorsing) Met behulp van een externe trainer wordt de Regenboogtraining ingezet, hierbij worden ook de ouders van de klas bij betrokken. De trainer verzorgt een ouderavond, waarbij in elk geval de leerkracht(en) van de klas, vakleerkrachten, IB en directie aanwezig zijn. (Spoor V)</p> <p>De IB verzorgt de verslaglegging.</p> <p>a. De afspraken blijven gehandhaafd en in overleg wordt een einddatum afgesproken. De IB'er: - legt de begeleiding terug bij de leerkracht - maakt een verslag in ParnasSys b. het blijft goed gaan terug naar stap 3 na één of enkele weken proces afsluiten</p>	<p>IB, directie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regenboog-trainer - Leerkracht - Klas - Ouders - Team 	<p>a. De effecten zijn positief. .</p>	<p>Stap 7</p>
7	<p>Het pestgedrag blijft bestaan het lukt de pester(s) nog niet het pestgedrag te stoppen. De veiligheid van de overige leerlingen kan niet gewaarborgd worden. Geen oplossing te vinden.</p>	<p>School kan overgaan tot een definitieve verwijdering op basis van de opgebouwde dossiers rondom de pester(s) + meeloper(s). De directie volgt het 'Protocol schorsing en verwijdering'. De antipest-coördinator wordt geïnformeerd door de directie over de voorgenomen beslissing tot verwijdering.</p>	<p>Directie IB SWV Ouders</p>	<p>Bij definitieve verwijdering van school heeft de school de zorgplicht om samen met ouders een passende onderwijs plek voor deze leerling te vinden.</p>	

KLEUTER-SANCTIELADDER PESTGEDRAG

Voor de kleuterleerkrachten en ouders klinkt 'Sanctieladder' wellicht zwaar. Ook voor kleuters is het begrenzen van negatief sociaal gedrag echter belangrijk. Zich herhalend negatief sociaal kleutergedrag zoals afwijzen, buitensluiten, beledigen, vernederen en uitlachen is pestgedrag.

TREDE	KLEUTER - SANCTIELADDER		
1.	Benoemen van ongewenst gedrag en de gevolgen voor de andere kinderen inzetten op troosten en goedmaken. Ouders van de leerling met pestgedrag worden direct over het gedrag van hun kind geïnformeerd. Ouders worden tevens geïnformeerd over de richtlijnen die school voor hun kind heeft opgesteld met het verzoek deze aanpak thuis voort te zetten.	Bij voorkeur krijgen kleuters die pestgedrag vertonen van de leerkracht (ib'er, gedragsspecialist) strakke gedragsvoorschriften, compleet met belonen van goed gedrag en onmiddellijk corrigeren van pestgedrag.	
2.	De kleuter oefent nieuw gedrag lukt het nog niet ook nog een tweede proefperiode (fase 4)	Proefperiode 1	De anti-pestcoördinator checkt bij de ouders van het gepeste kind of zij positieve veranderingen merken
3.	Nogmaals gesprek met ouders onder leiding van de schoolleider en de kleuterleerkracht. Leerling krijgt opnieuw twee tot zes weken om hun gedrag aan te passen. Afspraken en maatregelen vastleggen in leerlingdossiers.	Aanscherpen	Nieuwe pestincidenten uit fase 2 en overtredingen van de afspraken uit fase 1, vormen de input van het gesprek.
4.	De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door kleuterleerkracht over een periode van vier weken. Ieder nieuw incident wordt bij de kleuterleerkracht gemeld en vastgelegd in de leerlingdossiers. Als negatief kleutergedrag aanhoudt in deze fase moet de overweging gemaakt worden of een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aanvraag voor het speciaal basisonderwijs aan de orde is.	Proefperiode 2	De antipest-coördinator checkt de stand van zaken bij de kleuterleerkracht. IB'er coördineert specialistische begeleiding en overleg.
5.	Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt wordt een interne schorsing opgelegd door de schoolleiding. Verplicht gedragstraject wordt ingezet om wel tot een gedragsverandering te komen. Van de ouders wordt verwacht dat ze deze gedragsaanpak thuis versterken. De afspraken worden vastgelegd in het leerlingdossier. Ouders worden door de directie schriftelijk geïnformeerd over de aanleiding voor en de duur van de interne schorsing. De antipest-coördinator wordt door de directie geïnformeerd over deze interne schorsing.	Interne schorsing	IB'er coördineert specialistische begeleiding en overleg.
6.	Indien pestgedrag toch aanhoudt na bovenstaande acties, kan school overgaan tot een definitieve verwijdering op basis van de opgebouwde dossiers rondom de leerling. Hierbij volgt de directie het 'Protocol schorsing en verwijdering'. De antipest-coördinator wordt geïnformeerd door de directie over de voorgenomen beslissing tot verwijdering.	Verwijdering	Overplaatsing op basis van TLV. Mogelijk andere school.

Wanneer ouders weigeren om mee te werken is er geen sprake meer van een pedagogisch evenwichtige school-ouder-kind driehoek. De consequenties hiervan: meewerken of een hun passende school zoeken zullen de ouders moeten nemen.

KLACHTENREGELING

Wanneer ouders van gepeste leerlingen ontevreden zijn over de aanpak van de peestsituatie vanuit de school kunnen zij gebruik maken van hun klachtenrecht. Het is aan de directie en bestuurder om deze klachten serieus te nemen en daarmee de kwaliteit van onze onderwijsorganisatie te verhogen.

Stichting Ithaka waar de Parcival onderdeel van is heeft de wegwijzer bij klachten opgesteld. Deze wegwijzer is te vinden op de website van de Parcival. In de wegwijzer wordt de term schoolcontactpersoon gebruikt op de Parcival is dit de interne vertrouwenspersoon.

[210701 Wegwijzer bij klachten en zorgen.pdf \(parcival-hoorn.nl\)](#)

Interne vertrouwens persoon

Iris Ruhé

iruhe@parcival-hoorn.nl

0229-231011

Externe vertrouwenspersoon

Organisatie : GGD Hollands Noorden t . a . v . externe vertrouwenspersoon

Contactpersoon : Ellen Labree/Inez Ursem

Adres : Antwoordnummer 528, 1740 VB Schagen

Telefoonnummer : 088-0100555 vragen naar Externe vertrouwenspersoon, Ellen Labree of Inez Ursem

NAWOORD

Het antipestbeleid zal jaarlijks met het team worden geëvalueerd. Voor deze evaluatie wordt gebruikt gemaakt van de documentatie van de antipest-coördinator, de ervaringen en bevindingen van het team en de jaarlijkse monitoring zoals beschreven in het hoofdstuk werken aan een veilig schoolklimaat.

BRONNEN

Voor het opstellen van het stuk is gebruik gemaakt van verschillende bronnen. Uit enkele bronnen is geciteerd of gebruik gemaakt van herformulering.

Gebruikte bronnen:

Pesten op school: achtergronden en interventies, Goossens e.a.

Het zakboek voor de anti-pest coördinatoren, Visser A.

Plan van aanpak pestgedrag, vrijeschool de Sterrenzanger

Pestbeleid 2015-2019 Parcival Hoorn

Websites:

Regenboog – BVS – (bvs-schooladvies.nl)

Hoe kan ik pesten herkennen? (stoppestennu.nl)